

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: «Μελέτη προστασίας και

διαχείρισης δημοτικού δάσους

Κονισκού Τ.Κ. Κονισκού

2017 -2026»

ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΠΡΟΚΤΙΜΩΜΕΝΗ 27.549,92€ (χωρίς ΦΠΑ)

ΑΜΟΙΒΗ: 34.161,90€ (με ΦΠΑ)

ΤΕΥΧΟΣ

«ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ»

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018

Πίνακας Περιεχομένων

A. ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	3
1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	3
2. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	3
3. ΘΕΣΗ – ΕΚΤΑΣΗ – ΕΔΑΦΟΠΟΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ	4
4. ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ.....	5
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ..	5
5.1 Φυσικό Περιβάλλον	8
5.2. Ανθρωπογενές Περιβάλλον	7
6. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.....	8
7. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΡΙΑΓΡΑΦΕΣ.....	9
8. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	10
B. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	11
Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ - ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	12

A. ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η παρούσα περιγραφή έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση της μελέτης με τίτλο:

«Μελέτη προστασίας και διαχείρισης δημοτικού δάσους Κονισκού Τ.Κ. Κονισκού, περιόδου 2017 -2026»

Το δάσος ιδιοκτησιακά ανήκει στην Τ.Κ Κονισκού του Δήμου Καλαμπάκας, Νομού Τρικάλων

Το υπόψη δασόκτημα υπάγεται:

Δασοδιοικητικά: στο Δασαρχείο Καλαμπάκας, την Δ/ση Δασών Τρικάλων και την Δ/ση δασών Περιφέρειας Θεσσαλίας (Λάρισα).

Διοικητικά: στον Δήμο Καλαμπάκας του Νομού Τρικάλων.

Οικονομικά – Δικαστικά: στις αντίστοιχες Οικονομικές - Δικαστικές Αρχές Καλαμπάκας και Τρικάλων.

Αστυνομικά: στο Αστυνομικό Τμήμα Καλαμπάκας της Αστυνομικής Διεύθυνσης Τρικάλων.

Στόχος της μελέτης είναι η ολοκλήρωση και ορθολογική διαχείριση , προστασία και ανάπτυξη του συνόλου των δασικών πόρων (δάσος, δασικά εδάφη, χορτολιβαδικές εκτάσεις, άγρια πανίδα) που περικλείονται στα όρια της περιοχής μελέτης. Η ολοκληρωμένη διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, ως έννοια και πρακτική, αποτελεί το σύγχρονο πλαίσιο διαχείρισης συμβατό με την αειφόρο ανάπτυξη και την ικανοποίηση των ανθρωπίνων αναγκών.

Η μελέτη θα χρηματοδοτηθεί από τον Δήμο Καλαμπάκας

2. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ανάθεση εκπόνησης της μελέτης, διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 4412/2016/ΦΕΚ 147/08.08.2016 τεύχος Α' «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» και του Ν. 998/79, όπως ισχύουν σήμερα.

Οι εν λόγω μελέτες, ανήκουν στην κατηγορία 24 (Δασικές μελέτες) του Π.Δ. 541/78 και του ανωτέρου Ν. 4412/2016 και το πλαίσιο ρύθμισης της σύνταξης των διαχειριστικών μελετών καθορίζεται από τις:

α) αριθμ. 10223/958/1953 εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών «Οδηγία συντάξεως διαχειριστικών εκθέσεων δημοσίων και μη δημοσίων δασών»,

β) αριθμ. 158072/1120/1965 εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών, Διεύθυνση Β, Τμήμα Ιον «Πρότυποι τεχνικά προδιαγραφά εργασιών συντάξεως δασοπονικών και λοιπών μελετών δασών και δασικών εκτάσεων και

γ) αριθμ. 74579/3022/1991 Απόφαση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Δασικών Πόρων του τέρως Υπουργείου Γεωργίας.

δ) την υπ'αρ.205197/991/10-2-77 απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών του Υπ.Γεωργίας σχετικά με τους συμβολισμούς και τις συνθηματικές παραστάσεις για την κατάρτιση δασοπονικών χαρτών

Για την εκπόνηση της μελέτης θα κληθούν: φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνται στην εκπόνηση μελετών της κατηγορίας 24 Β' τάξεως και άνω, που είναι

εγκατεστημένα σε: α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

γ) σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης.

Οι προσφέροντες απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους.

3. ΘΕΣΗ – ΕΚΤΑΣΗ – ΕΔΑΦΟΠΟΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Το δημοτικό δάσος «Κονισκού» βρίσκεται στο Β-ΒΑ τμήμα του Ν. Τρικάλων προς τα όρια με τον Ν. Γρεβενών και βόρεια της πόλης των Τρικάλων . Καταλαμβάνει κεντρικά πλατώματα και μέρος των προσνοτίων –δυτικών κλιτύων των Χασίων Όρεων

Βρίσκεται σε απόσταση περίπου 28 χιλιομέτρων από την πόλη της Καλαμπάκας.

Το δημοτικό δάσος «Κονισκού» ορίζεται:

Βόρεια: Με το Δημόσιο δάσος Φωτεινού. (Τσούκας)

Νότια: Με το μοναστηριακό δάσος <<Πάδης-Ανω Μπούρσιανης >> της Ι.Μ. Βαρλαάμ Μετεώρων , το μοναστηριακό δάσος <Κάτω Μπούρσιανης >> της Ι.Μ. Αγίου Στεφάνου Μετεώρων και το δημοτικό δάσος Μανδραβελίου.

Ανατολικά: Με το δημοτικό δάσος Μαυρελίου, το δημόσιο δάσος Γερακαρίου, το μοναστηριακό δάσος Μπαγιές της Ι.Μ. Αγίου Στεφάνου Μετεώρων και το μοναστηριακό δάσος <<Πάδης-Ανω Μπούρσιανης >> της Ι.Μ. Βαρλαάμ Μετεώρων

Δυτικά : Με το δημόσιο δάσος Φλαμπουρεσίου

Η συνολική έκταση του δάσους είναι **2.236,45 Ηα** και κατανέμεται δε από άποψης μορφών εδαφοπονικής εκμετάλλευσης ως ακολούθως:

<u>ΕΔΑΦΟΠΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ</u>	<u>ΕΚΤΑΣΗ (Ηα)</u>	<u>Ποσοστο (%)</u>
1.Δασοσκεπής έκταση	1019,64	45,59
2.Μερικώς δασοσκεπής	351,34	15,71
3.Γεωργικές Καλλιέργειες	449,18	20,08
4.Γυμνές εκτάσεις	326,93	14,62
5.Άγωνα–Οικισμοί–δρόμοι κλπ	89,36	4,00
ΣΥΝΟΛΟ	2236,45	100%

Στα πλαίσια της διαχείρισης το δάσος είχε διαιρεθεί σε τρεις διαχειριστικές κλάσεις, ήτοι:

Την I. Διαχειριστική κλάση πρεμνοφυούς Δρυός έκτασης 1230,05 Ha

Την II. Διαχειριστική κλάση δρυός σε αναγωγή, έκτασης 625,57 Ha

Την III. Διαχειριστική κλάση της Αγρολιβαδικής περιοχής, έκτασης 341,58 Ha

Τα παραγόμενα από το υπό μελέτη δάσος δασικά προϊόντα είναι καυσόξυλα δρυός ,μικρής ποσότητας τεχνική ξυλεία δρυός και μικρή ποσότητα καυσοξύλων πλατάνου που διατίθενται για την κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων του Τ.Κ. Κονισκού και στο εμπόριο για την κάλυψη των δαπανών διαχείρισης του δάσους και την κατασκευή εντός αυτού μικρών έργων. Πέραν αυτών το δάσος δεν βαρύνεται από καμιά δουλεία υπέρ τρίτων. Όλα τα ανωτέρω ρυθμίζονται με σχετικές διατάξεις από το Δασαρχείο Καλαμπάκας ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες διαχείρισης και κατάστασης του δάσους.

4. ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Το δάσος Κονισκού υπήρξε αντικείμενο κανονικής δασοπονικής διαχείρισης από το 1962. Μετά την απόφαση απαλλοτρίωσης και την παραχώρηση του δάσους στον Σ.Α.Α.Κ. Κονισκού το 1924 ,πραγματοποιήθηκαν δύο αποψιλωτικές υλοτομίες το 1935 και 1936. Τα χρόνια της γερμανικής κατοχής το δάσος υλοτομήθηκε αποψιλωτικά παράνομα από τους κατοίκους για την παραγωγή κάρβουνου.

Από το 1962 άρχισε η προσπάθεια ορθολογικής διαχείρισής του, οπότε συνετάγη η πρώτη διαχειριστική έκθεση και έκτοτε μέχρι σήμερα συντάσσονται κάθε διαχειριστική περίοδο πενταετίας διαχειριστικές μελέτες, μέχρι πρότινος εκ μέρους του Δήμου Τυμφαίων και στο εξής εκ μέρους του Δήμου Καλαμπάκας.

Η τελευταία διαχειριστική έκθεση συντάχθηκε για τη διαχειριστική περίοδο 2012 – 2016.

Το 2017 συντάχτηκε πίνακας υλοτομίας από το δασολόγο μελετητή Μουλά Γεώργιο και εγκρίθηκε με βάση την με αριθμ. 3363/102163/20-9-2017 απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών και Αγροτικών υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας –Στερεάς Ελλάδας καλύπτοντας τις ατομικές ανάγκες των κατοίκων σε καυσόξυλα, όπου το λήμμα προερχόταν από τη συστάδα 1α δασοπονικού είδους δρυός υλοτομημένη αποψιλωτικά και από τη συστάδα 5β υπό αναγωγή.

Ο προαναφερόμενος πίνακας υλοτομίας θα ισχύσει για το έτος 2017 θα πρέπει να ενσωματωθεί στην διαχειριστική μελέτη που θα συνταχθεί και θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος αυτής κατά το πρώτο έτος διαχείρισης .

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

5.1 Φυσικό Περιβάλλον

5.1.1 Ορεογραφική διαμόρφωση

Η περιοχή μελέτης εντοπίζεται στο δυτικό τμήμα των Χασίων ορέων και στις νοτιοδυτικές παρειές αυτών. Βόρεια και εκτός της περιοχής μελέτης εντοπίζονται οι κορυφές Πρ. Ηλίας ,Σταυρός Δαμαράδες Κοκκινόγια και Δίλοφος .Οι παραπάνω κορυφές συνθέτουν συνεχόμενη ημικυκλική κορυφογραμμή ,περιβάλλουσα το βόρειο όριο του μελετούμενου δάσους .Οι νότιες απολήξεις αυτής στις οποίες βρίσκεται και η περιοχή μελέτης καταλήγουν στην υπάρχουσα μισγάγγεια του Ίωνα ποταμού. Δυτικά του δάσους Κονισκού δεσπόζει η κορυφή Πάδη και το νότιο τμήμα του δάσους περιλαμβάνει πλαγιές που καταλήγουν στον άνω ρου του Ληθαίου Ποταμού.

Η σημερινή κατάσταση του ανάγλυφου του τοπίου έχει διαμορφωθεί από την επίδραση παραγόντων με αποτέλεσμα ανάγλυφο τοπίο με αποστρογγυλεμένες κορυφές και κυματοειδείς ,ασυνεχείς πλαγιές με ποικιλία εκθέσεων και ήπιες απολήξεις. Πρόκειται για μία εκτεταμένη επίπεδη περιοχή μεταξύ δύο ισοϋψών 800 μέτρων.

Συμπερασματικά μπορεί να αναφερθεί πως η ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζει έντονο τοπογραφικό ανάγλυφο, με εξαιρετικά έντονες κλίσεις.

Η δράση του απορρέοντος ύδατος επί των προαναφερομένων κάνει την περιοχή ασταθή από γεωμορφολογική άποψη.

5.1.2. Γεωλογικές - εδαφικές συνθήκες

Τα μόνιμα συμπαγή ορυκτά και τα πετρώματα που εμφανίζονται στην περιοχή μελέτης ,συνθέτουν το αβιοτικό γεωλογικό υπόβαθρο. Η ευρύτερη γεωλογική δομή του μελετούμενου χώρου συγκροτείται από τρεις γεωτεκτονικές ζώνες : Την υποπελαγονική Ζώνη , (οθειολιθικές μάζες ,μαρμαρυγικοί σχιστόλιθοι και γνεύσιοι) τους μεταλπικούς σχηματισμούς των μολασσικών ιζημάτων(ανώτερα κροκαλοπαγή με ενστρώσεις ψαμμιτών και μαργών) και τις νεογενείς αποθέσεις. (κροκαλολατυποπαγή ,ψαμμίτες και ερυθροχώματα).

Η μακροχρόνια επίδραση των ζώντων οργανισμών και του κλίματος ενισχυμένες από τις κλίσεις της περιοχής και τις διαβρωσιγενείς ανθρώπινες επεμβάσεις ,βοήθησαν στην ανάπτυξη του φυσικού σχηματισμού του εδάφους . Διακρίνονται τρεις ζώνες εδαφικού υποστρώματος. Επιφανειακά η ζώνη Α και συγκεκριμένα εκείνο που περιέχει αποσυντιθεμένη οργανική ύλη, βαθύτερα εντοπίζεται ο υποεπιφανειακός υποορίζοντας εμπλουτισμού Β με μικρές ποσότητες οργανικής ύλης ,ακόμη βαθύτερα έχουμε την ζώνη C που αποτελείται από μητρικό βράχο ελάχιστα αποσαθρωμένο και αλλοιωμένο.

5.1.3. Χλωρίδα – Πανίδα περιοχής

Τη βλάστηση της περιοχής συνθέτουν οι παρακάτω ζώνες:

- Παραμεσόγεια Ζώνη Βλάστησης (μονάδες πλατύφυλλης δρυός *Quercus conferta* κυρίως σε μίξη με την χνοώδη και απόδισκο δρύ). Κατά μήκος των υδάτινων ρεμάτων παρατηρείται φυτοκοινωνική διάπλαση παραποτάμιων ειδών με κύριο αντιπρόσωπο τον πλάτανο.
- Αζωνικά οικοσυστήματα όπου απαντάται κυρίως ο οικότοπος του πλατάνου.(*Platanus orientalis*)

Στην πανίδα της περιοχής εμφανίζονται εποχιακά αγριογούρουνα, λαγοί, αποδημητικά, κυρίως φτερωτά και κατά περιόδους, κορακοειδή σε μεγάλους αριθμούς.

5.2. Ανθρωπογενές Περιβάλλον

. Ο νέος Καλλικράτειος Δήμος που προέκυψε, με βάση τον Ν. 3852/2010, από την συνένωση των οχτώ πρώην Δήμων, Καλαμπάκας, Χασίων, Τυμφαίων, Κλεινού, Ασπροποτάμου, Μαλακασίου, Καστανιάς και Βασιλικής συγκροτείται από τις αντίστοιχες οχτώ Δημοτικές Ενότητες, 77 Τοπικές Κοινότητες και μία Δημοτική Κοινότητα, με πληθυσμό που ανέρχεται στις 28.000 περίπου κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του έτους 2001. Ο πληθυσμός του Νέου Δήμου Καλαμπάκας, από πλευράς παραγωγικής διαδικασίας, εντάσσεται και στους τρεις παραγωγικούς τομείς, τον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή με προεξάρχοντα αυτόν του πρωτογενούς τομέα.

Οι περισσότεροι κάτοικοι των δημοτικών Ενοτήτων του δήμου, όσον αφορά το ενεργό δυναμικό αυτού, ασχολούνται με την γεωργία και κτηνοτροφία και οι υπόλοιποι διάγουν το τρίτο στάδιο της ηλικίας τους ως συνταξιούχοι του ΟΓΑ κυρίως και δευτερευόντως ως παλιννοστούντες, συνταξιούχοι του ΙΚΑ.

Στην Δημοτική Κοινότητα της Καλαμπάκας απαντούν και οι τρεις τομείς παραγωγής, σχεδόν σε ισορροπία μεταξύ τους, αφού η τουριστική διάσταση της Καλαμπάκας τα τελευταία χρόνια, λόγω των Μετεώρων, ενίσχυσε κατά πολύ τον τριτογενή τομέα με τουριστικές επιχειρήσεις και εμπορικά καταστήματα, καθώς και τον δευτερογενή, με την ανάπτυξη σε ικανοποιητικό βαθμό των μεταποιητικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παραγωγής ειδών λαϊκής τέχνης.

Έτσι, γεωργοί, κτηνοτρόφοι, εργαζόμενοι στο μεταποιητικό, τον εμπορικό και τουριστικό τομέα, υπάλληλοι των δημόσιων υπηρεσιών, εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων κατωτέρας και μέσης εκπαίδευσης, καθώς και η νεολαία, κυρίως των σχολείων, συνιστούν και διαρθρώνουν τον πληθυσμό της πόλης Καλαμπάκας σ' ένα ανθρωπογενές μωσαϊκό που το συνδετικό υλικό στηρίζεται στην κοινή πορεία για το παρόν και μέλλον του Δήμου.

Η ΤΚ Κονισκού είναι μία ημιορεινή -ορεινή που το μεγαλύτερο μέρος της έκτασής της αποτελείται από δάση, δασικές εκτάσεις, βοσκότοπους και σε μικρότερο βαθμό γεωργικές εκτάσεις. Οι περισσότερες των γεωργικών εκτάσεων βρίσκονται σε επικλινή εδάφη με μεγάλες κλίσεις και κατά συνέπεια δύσχρηστες από τους κατοίκους του γεωργούς. Οι βοσκότοποι διάσπαρτοι μεταξύ των αγροκτημάτων και εντός των δασών, μη αποτελούντες ενιαίες μεγάλες εκτάσεις, δεν ευνοούσαν την μεγάλη και οργανωμένη κτηνοτροφία, αλλά την μικρή και νομαδική που κατέληγε αντιπαραγωγική και ασύμφορη. Οι υποδομές, αγροτικό οδικό δίκτυο, δασικό οδικό δίκτυο, δίκτυα άρδευσης-ύδρευσης, ηλεκτροφωτισμός, ταμιευτήρες νερού κ.λ.π., ήταν εδώ και αρκετά χρόνια ελλιπείς με αποτέλεσμα, παρά την γονιμότητα των εδαφών της περιοχής, ούτε η γεωργία, ούτε η κτηνοτροφία να αναπτυχθούν στο βαθμό που να παρέχουν ικανοποιητικό εισόδημα στους κατοίκους.

Αδυνατώντας οι κάτοικοι να εξασφαλίσουν τα αναγκαία για τη διαβίωσή τους, αλλά και στερούμενοι των υπολοίπων εξίσου σημαντικών παροχών (παιδεία, ιατρική, φαρμακευτική περίθαλψη, ψυχαγωγία κ.λ.π.), εγκατέλειψαν την περιοχή και μετανάστευσαν προς τα αστικά κέντρα. Οι κάτοικοι της Κοινότητας σήμερα δεν ξεπερνούν τους 261.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό κινούμενοι οι κάτοικοι της ΤΚ Κονισκού που βρίσκονται πλησιέστερα στο υπό μελέτη δάσος, παρά τα πολλαπλά οφέλη που τους προσέφερε για πολλά χρόνια το δάσος

(εργασία, καύσιμη, τεχνική ξυλεία, βοσκή), δεν απέφυγαν τους γενικότερους αρνητικούς παράγοντες της περιοχής, με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν και αυτοί το μεταναστευτικό κύμα προς τα αστικά κέντρα, προσδοκώντας καλύτερους όρους διαβίωσης. Ο πληθυσμός μειώθηκε πολύ και εκεί που αυτός ανερχόταν στους 600 περίπου κατοίκους τη δεκαετία 1970, σήμερα δεν ξεπερνά τους 261.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το δάσος Κονισκού, εκτός των υπόλοιπων ωφελειών που παρείχε στους κατοίκους, προσέφερε τα μέγιστα στη ανάπτυξη της πρώην Κοινότητας, αφού από την εμπορία ξύλου η Κοινότητα εξασφάλισε σημαντικά έσοδα και υλοποίησε σημαντικά έργα υποδομής. Δεν ήταν όμως αυτό αρκετό για να ανακόψει το ρεύμα της μετανάστευσης, γιατί όπως προαναφέραμε, όλοι οι υπόλοιποι συντελεστές της παραγωγής ήταν αρνητικοί για την διαμόρφωση ικανοποιητικού και επαρκούς επιπέδου διαβίωσης.

Σημαντικότερη συνέπεια της φθίνουσας πορείας του πληθυσμού ήταν η μεγάλη μείωση της κτηνοτροφίας, παράγοντας που συνέβαλε σημαντικά στην αποφόρτιση του δάσους και την ταχεία ανέλιξή του.

Τα τελευταία χρόνια η αλλαγή και εξέλιξη του γενικότερου κοινωνικού και οικονομικού πλαισίου συμπεριέλαβε και την περιοχή που μελετάμε, ωθώντας την σε νέες και ανώτερες μορφές οργάνωσης των παραγωγικών της συντελεστών.

Έτσι, η εκμηχάνιση των μέσων παραγωγής, η επέκταση των έργων υποδομής, οι περισσότερες και καλύτερες προσφερόμενες υπηρεσίες, η επέκταση και καλύτερη οργάνωση των μονάδων παραγωγής στον κτηνοτροφικό και γεωργικό τομέα κ.λ.π. βελτίωσαν κατά πολύ τις παραγωγικές αποδόσεις και κατά συνέπεια το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων, χωρίς όμως να έχει εξασφαλιστεί η σίγουρη και επαρκής αναπτυξιακή τροχιά της περιοχής που θα είναι σε θέση να επαναφέρει τον πληθυσμό της.

Δράσεις συμπληρωματικής οικονομίας, όπως ο αγροτουρισμός, η παραγωγή παραδοσιακών οικολογικών προϊόντων, η αξιοποίηση και ανάδειξη των προσφερόμενων από το δάσος αγαθών με τη δημιουργία πυρήνων και δικτύων αναψυχής εντός αυτού, η κατασκευή μικρών και μεσαίων ταμιευτήρων πολλαπλών σκοπών, η εκπαίδευση των παραγωγών κ.λ.π. μπορούν να δρομολογήσουν μια νέα και ελπιδοφόρα αναπτυξιακή πορεία του Δήμου και γενικότερα της περιοχής.

Το υπό μελέτη δάσος τροφοδότησε για αρκετά χρόνια τους κατοίκους του διαμερίσματος Κονισκού σε καύσιμο ξύλο δρυός και τεχνικό δρυός για την κάλυψη των ατομικών τους αναγκών. Η απόληψη των προϊόντων αυτών κατά το απώτερο παρελθόν γινόταν με ανορθόδοξο τρόπο και κατά συνέπεια με σημαντικές επιπτώσεις για το δάσος. Ανοργάνωτες, χωρίς σχέδιο υλοτομίες, σε συνδυασμό με την εκτεταμένη κλαδονομή, σε όλα τα σημεία του δάσους και κυρίως στις ομαλές επιφάνειες αυτού και τις εκατέρωθεν θέσεις του δασικού οδικού δικτύου, ανέκοπταν την κανονική φυσική του εξέλιξη.

Μετά την συστηματική του διαχείριση αντιμετωπίστηκαν σε σημαντικό βαθμό οι λαθρουλοτομίες και ανατράπηκαν οι ανασταλτικοί παράγοντες ανάπτυξής του, με αποτέλεσμα, εκτός της κάλυψης των ατομικών αναγκών, το δάσος να παρέχει και σημαντικές ποσότητες καυσόξυλων δρυός προς εμπορία.

6. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαχείριση του δάσους με τη νέα μελέτη θα πρέπει να υπολογίζει όλες τις λειτουργίες και αξίες που υπηρετούν τα δασικά οικοσυστήματα στο πλαίσιο της «ολοκληρωμένης αειφόρου διαχείρισης» για το σύνολο των χρήσεων που περικλείονται στα οριά του.

Οι λειτουργίες αυτές αφορούν σε:

- Παραγωγικές λειτουργίες (παραγωγή πρώτων υλών, βοσκήσιμη ύλη, άγρια πανίδα κλπ)
- Προστατευτικές και ρυθμιστικές (αποθήκευση νερού, αντιδιαβρωτική προστασία, βελτίωση εδάφους κλπ)
- Περιβαλλοντικές – κοινωνικοπολιτιστικές (προστασία της φύσης , βιοποικιλότητα, αναψυχή, περιβαλλοντική εκπαίδευση, οικότουρισμό κλπ)

Στόχος είναι να οργανωθούν οι κατάλληλες επεμβάσεις κατά χώρο και χρόνο ώστε η βλάστηση, η βιοποικιλότητα, η πανίδα και το έδαφος να προστατεύονται και να διαχειρίζονται με αειφορικό τρόπο.

Η σημασία του δασικού οικοσυστήματος του δάσους Τ.Κ. Κονισκού , για την οικονομία της περιοχής είναι σημαντική για τους κάτωθι λόγους:

- Ικανοποιεί τις ανάγκες των κατοίκων σε δασικά προϊόντα και την αναγκαία έκταση για τη βοσκή των ζώων
- Παρέχει ουσιαστική προστασία των εδαφών και των κατόντη οικισμών και λοιπών ανθρωπογενών δραστηριοτήτων
- Είναι πηγή και χώρος διατήρησης Βιοποικιλότητας,
- Συμβάλει, καθοριστικά, στο υδατικό ισοζύγιο της περιοχής με τον εμπλουτισμό των υδροφόρων οριζόντων
- Αποτελεί το φυσικό παραγωγικό πόρο για την κτηνοτροφία της περιοχής
- Είναι ο φυσικός Βιότοπος – ενδιαίτημα της άγριας πανίδας,
- Δημιουργεί άριστο περιβάλλον αναψυχής με τις αισθητικές, υγιεινές κ.λ.π. επιδράσεις,
- Συμβάλει με το φυσικό του περιβάλλον, στην προσέλευση επισκεπτών για περιήγηση στο δάσος.

7. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Η εκπόνηση της διαχειριστικής μελέτης, θα γίνει σύμφωνα με τις ισχύουσες πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν την εκπόνηση των διαχειριστικών μελετών των δασών και ειδικότερα με βάση τις προδιαγραφές σύνταξης δασοπονικών μελετών οι οποίες είναι:

1. η υπ. αριθμ. 10223/958/1953 εγκύκλιος του Υπ. Γεωργίας και
2. η υπ. αριθμ. 158072/1120/30-7-1965 *Προσωρινά Πρότυποι Τεχνικά Προδιαγραφαί* του Υπ. Γεωργίας.
3. αριθμ. 74579/3022/1991 Απόφαση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Δασικών Πόρων του τέως Υπουργείου Γεωργίας.
4. την υπ'αρ.205197/991/10-2-77 απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών του Υπ.Γεωργίας σχετικά με τους συμβολισμούς και τις συνθηματικές παραστάσεις για την κατάρτιση δασοπονικών χαρτών

Ακόμη η εκπόνηση της μελέτης θα ακολουθήσει τους ειδικούς όρους διακήρυξης και τις προβλεπόμενες εργασίες που περιλαμβάνονται στον πίνακα προεκτιμώμενης αμοιβής καθώς και τις οδηγίες της Δασικής Υπηρεσίας.

Η μελέτη θα παραδοθεί σε πέντε (5) έντυπα αντίτυπα, βιβλιοδετημένα, και σε ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή, με συνημμένο τον χάρτη. Ο δασοπονικός χάρτης θα είναι γεωαναφερμένος στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, σε κλίμακα 1:20000 και θα διαθέτει κানাβο.

8. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η συνολική προθεσμία για την περαίωση του αντικειμένου της σύμβασης ορίζεται σε (4) τέσσερις μήνες από την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού. Στο διάστημα αυτό περιλαμβάνονται τόσο ο χρόνος εκπόνησης της μελέτης, όσο και ο χρόνος των εγκρίσεων της υπηρεσίας και των άλλων φορέων που απαιτείται.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ				
	ΜΗΝΕΣ			
α/α	1	2	3	4
Εργασίες				
Εγκρίσεις				

Β. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η σύνταξη μελέτης προστασίας και διαχείρισης του δάσους αποτελεί υποχρέωση σύμφωνα με την κείμενη δασική νομοθεσία (Ν.Δ. 86/1969, ΝΔ 996/71, ΝΔ 871/71 και του Ν. 998/1979, Ν. 3208/24.12.2003 (ΦΕΚ303Α)).

Μέχρι και τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας οι προτεραιότητες της δασικής πολιτικής σε διεθνές επίπεδο εστιαζόταν στην αξιολόγηση των παραγωγικών πόρων του δάσους και την αποτελεσματική του διαχείριση.

Οι αρνητικές εξελίξεις όπως η καταστροφή της βιοποικιλότητας, η αποδάσωση, η απορύθμιση του κλίματος, η αναγκαιότητα προστασίας των εδαφών και των υδατικών αποθεμάτων έχουν μετατοπίσει τη δασική πολιτική στις αρχές της αειφορικής ανάπτυξης και της διαχείρισης πολλαπλών σκοπών και στην εγκατάλειψη της άποψης ότι τα δάση υπάρχουν μόνο για εκμετάλλευση και ξυλοπαραγωγή.

Το δημοτικό δάσος είναι ένα σημαντικό οικοσύστημα. Η διαχείριση του, έστω και εάν δεν ήταν συνεχής, αποσκοπούσε με την εφαρμογή των κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων στη διατήρηση και στην άσκηση της δασοπονίας των πολλαπλών σκοπών, καλύπτοντας παράλληλα τις ανάγκες των κατοίκων σε δασικά προϊόντα και βοσκή παρέχοντας την αναγκαία έκταση για κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Με βάση τόσο τις φυσικές συνθήκες του δάσους όσο και την πραγματική κατάσταση των συστάδων προκύπτει η αναγκαιότητα εκπόνησης νέας διαχειριστικής μελέτης με σκοπό τη συνέχιση της ορθής διαχείρισης και της προστασίας του δάσους. Τα διαχειριστικά μέτρα της νέας περιόδου θα πρέπει να στοχεύουν στην ενεργοποίηση και αξιοποίηση του παραγωγικού – πολιτιστικού – περιβαλλοντικού ρόλου των δασών. Ο σεβασμός και η προστασία των τοπίων, η διατήρηση των περιβαλλοντικών συνθηκών μέσα στις οποίες θα επιβιώσουν και θα αναπτυχθούν οι πληθυσμοί της πανίδας, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και κυρίως της οντότητας, συνέχειας και ευστάθειας του, η δημιουργία υποδομών για περιβαλλοντική εκπαίδευση και αναψυχή καθώς και η υποχρέωση να καλυφθούν οι ατομικές ανάγκες και να ενισχυθεί το εισόδημα των κατοίκων της περιοχής θα πρέπει να αποτελέσουν τους στόχους του νέου διαχειριστικού σχεδίου.

Με την εκπόνηση της νέας διαχειριστικής μελέτης:

➤ θα αποδοθούν με ακρίβεια οι εδαφοπονικές μορφές με την χρήση σύγχρονων εργαλείων της ψηφιακής τεχνολογίας, σε συνδυασμό με επιτόπιες αυτοψίες και παρατηρήσεις.

➤ θα γίνει εκτίμηση του όγκου του ξυλαποθέματος και της προσαύξησης, για το σχεδιασμό της ορθολογικής διαχείρισης του δάσους, ώστε αφενός καλύπτονται οι ανάγκες των κατοίκων, αφετέρου δε να υπάρξει αύξηση των εσόδων του δημοτικού ταμείου ώστε να έχει την δυνατότητα χρηματοδότησης έργων προστασίας και αναβάθμισης του δάσους.

➤ θα προταθούν διαχειριστικά μέτρα, όπως απαιτούν οι σύγχρονες αντιλήψεις στην διαχείριση των δασών, που θα στοχεύουν στην δημιουργία δάσους πολλαπλών σκοπών και χρήσεων με την αξιοποίηση των ρυθμιστικών και προστατευτικών του λειτουργιών, με την αξιοποίηση των καρπώσεων και με την ανάπτυξη των πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και δραστηριοτήτων αναψυχής.

➤ θα προταθούν οι κατάλληλες δράσεις για την προστασία , ανάδειξη και αποκατάσταση θέσεων ιδιαίτερης αξίας (όπως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους, ιστορικές θέσεις, περιοχές οικοτουριστικού ενδιαφέροντος κ.α.).

Η αειφόρος χρήση των φυσικών πόρων, η φυσική εξέλιξη των οικοσυστημάτων, η οικονομικότητα και η ευελιξία των μέτρων αποτελούν ένα σύνολο αρχών που θα πρέπει να διέπουν το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής. Οι γενικοί αυτοί σκοποί αποτελούν το πλαίσιο δράσης και δίνουν τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση της περιοχής σε μακροπρόθεσμη βάση . Στους παραπάνω στόχους , θα πρέπει να προστεθούν ακόμη οι ευκαιρίες για συνεχή έρευνα και περιβαλλοντική εκπαίδευση στην περιοχή.

Κατόπιν των ανωτέρω τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητα εκπόνησης διαχειριστικής μελέτης για την προστασία και διαχείριση του δασικού οικοσυστήματος.

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ – ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η μοναδική απαιτούμενη μελέτη που απαιτείται είναι η εκπόνηση της διαχειριστικής μελέτης του δάσους για μια δεκαετία. Θα είναι οριστική και θα εκπονηθεί σε (1) ένα στάδιο, σε συνεχή συνεργασία με τον επιβλέποντα της μελέτης και το Δασαρχείο Καλαμπάκας . Επίσης, θα περιλαμβάνει και ΣΑΥ ΦΑΥ.

Η μελέτη θα προωθεί τη σύγχρονη διαχείριση και πρακτικές που αποσκοπούν στην ανάδειξη των περιβαλλοντικών δυνατοτήτων και λειτουργιών που μπορεί να προσφέρει το οικοσύστημα της περιοχής ενδιαφέροντος και θα προτείνει τα αναγκαία μέτρα – ενέργειες για την αξιοποίησή τους, στο πλαίσιο της «ολοκληρωμένης αειφόρου διαχείρισης».

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ 4/04/2018

(Τόπος – Ημερομηνία)

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Η ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΠΛΙΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΛΕΓΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

**Δ/ΝΤΗΣ Τ.Υ. ΠΕΡ/ΝΤΟΣ &
ΠΟΛ/ΜΙΑΣ**

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΘΕΜ. ΤΟΛΗΣ

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την υπ' αριθμό 74/2018 απόφαση¹ της
Οικονομική Επιτροπής του Δήμου Καλαμπάκας